

1903-03-07

AFSENDER

Oscar Matthiesen

MODTAGER

Jens Ferdinand Willumsen

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
Menton (Frankrig)

Omtalte personer:
P.V. Jensen-Klint
Camilla Matthiesen
Edith Willumsen

Arkivplacering:
J.F. Willumsens Museum
Arkivkasse: A/II/4 - M

Omtalte udstillinger:
1903-2-1 - 1903-3-15, Selskabet for
dekorativ Kunst. Udstilling

DOKUMENTINDHOLD

I Palais Carnolès har Matthiesen udført en fresko og en række relieffer. Han beskriver arbejderne og medsender et foto af det relief, han synes bedst om. Derudover er Matthiesen vred på Jensen-Klint, og han konstaterer, at dennes valg af arbejder til Selskabet for dekorativ Kunsts udstilling bunder i en mangel på viden om dekorativ billedkunst. Misses tuberkulose er opblusset, og Matthiesen indrømmer, at han har det svært med livet i cølibat. Afslutningsvis spørger han, om Willumsen skal udstille En Bjergbestigerske på salonen i Paris.

TRANSSKRIFTION

Menton 7 Marts. 1903

Kjære Willum!

Jeg sad just med Pennen i Hånden for at skrive til Dig, da Dit Brev kom. Tak for det, det glædede mig meget at få og endnu mere med den lille intime Hilsen fra Din søde Kone – Ja, jeg var ifærd med at skrive til Dig, nærmest fordi jeg længtes efter en lille Passiar med Dig igen og efter at høre hvordan I lever og hvordan det går Dig med Arbejdet. – Nå, så havde jeg også igår Brev fra P.V.J.K med

II

venskabelige Ord og Bud om fortsat Venskab og en lang Sludder for en Sladder om mine Tegninger, og om at Comiteen ikke havde fundet dem værdige til at udstille. Det er så ægte dansk at censurere nye Arbejder, til trods for at det i Lovene var bestemt at sådanne var censurfri. Nå den Ting ærgrer jeg mig nu aldeles ikke over mere; og hvad angår et Brud med P.V. så har jeg såmæn aldrig tænkt derpå, endsige et Brud for hele Livet, som han var bange for at det ville medføre. Jeg synes nu, at når en gammel Kammerat og Ven, som P.V. jo er både af Dig og mig, har vist sig så sløj i Varetagelsen Venne-Inter-

III

esser, så må han også tage det Stød, at man bliver flintrende gal og skælder ham Huden fuld. Når der så er gået et Par Dage, har man dog ikke Tid til at tænke på den Slags mere – og så fortsætter man Livet på den gamle Måde – med en lille ny Reservation når Lejligheden kommer. Jeg vidste gennem Misses Breve, at Du kun vilde få Fanen udstillet – det ærgrer mig nok så hæftigt i Øjeblikket som det med mine egne Ting, for det kan jeg endda forstå med den Slags Tegninger der ikke rigtig er hverken Fugl eller Fisk, ialtfald til en Udstilling. Men at man sørger for at holde Dig på Afstand, det finder jeg sjofelt. Forresten er det jo kun af Mangel på Kendskab til dekorativ Billedkunst, at man ikke kan forsone

sig med mine Tegninger. Den Art Arbejde går jo i en Håndevending og uddybes ikke i Arbejdstegningerne, men først (så vidt gørligt) i selve Udførelsen. Ingen får Aar og Dag til en Udsmykning af et privat Hus, der levnes En næppe en Uge til hver større Detaille, og til mange Ting kun een Dag, ellers blev man aldrig færdig. Man må derfor arbejde ud af sin lærte Dygtighed og sit kunstneriske Snille og udføre hurtigt det ene efter det andet, uden at nogen aner noget om Ens Anstrængelser eller Betænkeligheder eller Modeltegning hjemme o.m.l. – ellers dur man ikke til det Arbejde. Det er svært, thi man tvinges på den måde til at være

II

overmåde produktiv. Men man lærer også godt at tumle med Compositioner og Ideer og får et større Syn på Forholdene i dekorativ Kunst. Nu er jeg færdig med de 4 Rytterrelieffer, og det sidste, af hvilket jeg sender Dig et lille Fotografi, er langt det bedste. Nu har jeg gjort Udkast til et femte, som skal forstille den Hjemvendte (Kriger), som modtages af Kvinden og bekrandses; der er ham og fire Kvinder og et Barn, det bliver morsomt at udføre. Jeg har valgt så mange kvindelige Figurer for at danne en Modvægt til de mange mandlige Ryttere og den megen Legemskraft i de andre fire Rytterrelieffer. Så har jeg fået en udmærket kvindelig Model fra Cannes, som jeg har brugt for nogen Tid siden til en Andromeda. Ja det er sandt, jeg har også malet en Fresko i Loftet på et Dameværelse, som forestiller Perseus

der befrier Andromeda. Jeg havde længe spekuleret på et Emne til dette Værelse, og fandt da det passende som Symbol på Kvindens Udfrielse fra Bevogtning og alt Ondt ved den unge modige Mand.

Det er egentlig efter et antikt Relief i Neapels Museum at jeg har taget Bevægelserne og navnlig en hensynsfuld og fin Måde på hvilken Perseus tager imod hende; men jeg har da ganske omdannet det til Maleri, benyttet en Hule hernede og Middelhavet til Baggrund og gjort mine selvstændige Modelstudier til Figurerne. Jeg har da givet ham en hvid Hund (en russisk Mynde, langhåret) med, som angst knurrer af den i Døden bugtende Drage; mens han beroliger den ved at lægge sin ene Hånd på dens Hoved for at den ikke skal forstyrre det hellige Øjeblik for

3)

de to som mødes. Jeg blev så nervøs af Spænding over at male den Freske, at jeg fik store røde Vabler over hele Kroppen i de Dage og var ved at gå ud af mit gode Skind af Kløe; men da Fresken var færdig svandt Vablerne som Dug for Solen. Man skal passe så Pokkers på ved Udførelsen af en sådan Freske, som jo er langt vanskeligere, end om Figurerne står på en ensfarvet Bund; og af Studier havde jeg kun så knapt

at det lige akkurat kunde gå. Og så holder man jo ikke af om noget mislykkes sådan lige for Øjnene af alle Mennesker som vente et Resultat, og det må det jo heller ikke; det giver strax et Minus i Karakterbogen – og dem har jeg nok af! Jeg havde forresten tænkt mig, at Du til Salonen havde fuldført det store Portræt af Fru Edith – har Du ikke det? Det kunne blive overmåde godt. – Jeg har forresten været lidt dårlig hernede af Nervøsitet og måttet kalde Læge; men han erklærede at jeg fejlede ikke det mindste, kun lidt Nerver i Moralen. Dette lange Coelibat tåler jeg dårligt. Misse giver mig jo nok Frihed til at gjøre, som jeg finder bedst – men jeg kan dog ikke overvinde mig til de Ting, da jeg dog tror, det vilde volde hende en Skælven. Det lille Skind, hun er stadig syg og sengeliggende. Nu kom der til hendes Bronchitis en Lungehindebetændelse – ja – og en let Opblussen af Tuberkulosen. Det er en sørgelig Skæbne der forfølger os dér; men nu kommer hun vist op i Slutningen af Marts, og så en Månedstid efter kommer hun nok ned til mig. Hils så Din Kone så meget fra mig og vær selv hjærteligt hilset fra Din Ven
Oscar Matthis.
Skriv snart.¹

¹ Skrevet på s. 1 i venstre margen.

OMTALTE VÆRKER

- J.F. Willumsen: *En bjergbestigerske* (1904). ✖lie på lærred, 206 x 169 cm. ✖A. Hagemanns Kollegium ✖J.F. Willumsen: *Silkefane* (Udat.) Brod. af Martha From. ✖✖Oscar Matthiesens to dekorationsplaner, som udstilles på Selskabet for Dekorativ Kunsts udstilling i 1903: ✖Tegning til Salonloft* og *Tegning til Loft i et Soveværelse. Palais Carnolés. Menton*. ✖✖Oscar Matthiesens dekorationsarbejder i *Palais Carnolés*.

Minton J. Morts. 1903

Kjære William!

Jeg sad først med Pen,
men i Hånden for at
skrive til Dig, da Dit Brev
kom. Tak for det, det glæde
de mig meget at få og
endnu mere med den
lille intime Hilsen fra
Din søde Kone. Ja, jeg
var iferd med at skrive
til Dig, nærmest fordi
jeg længtes efter en lille sag
sige med Dig igtig og efter
at høre hvordan Tlever
og hvordan det går Dig med
Arbejdet. — Nå, så havde jeg
også især Brev fra P. V. Jeff, med

Skriv snart

II
vennkæbelige Ord og Gud om
fortsat Venkab og en lang
Stund for en Glæde om
mine Tegninger, og om at
Comiteen ikke havde fundet,
et Demvordige til at nu,
stilles. Det er så ægt dank
at kunne nye Arbejder,
til Trods for at det i Lovene
var bestemt at sådanne
var censurfri. Nå den ting
argrer jeg mig nu aldeles ikke
over mere, og hvad angår
Gud med P. V. så har jeg tænkt
ædvis tænkt derpå, endige at
Gud for hele Livet, som han
var bange for at det ville
medføre Jeg synes nu, at
når en gammel Kammerat
og Ven, som P. V. jo er Læge af Os
og mig, har vist sig så stolt
i Væretagelsen af denne Inter,

III
erres, så må han gse tape
det Stød, at man bliver flin,
Freude gal og skæder ham
Huden fuld. Når de er
galt et Par Dage, har man
dog ikke tid at tænke på den
Slags mere - og vi fortsætter
man hvidt på den gamle
Måde - med en lille ny Per-
oration når Højheden kommer.
Jeg vidste gennem Misses
Brave, at Du kun ville se Pa-
nen udstillet - det ærgre mig
nok så højt i Øjeblikket
som det med mine egne Ting,
for det kan vi endda forstå
med den Slags Tegninger de
ikke rigtig er breken Pust eller
Pisk, ialtfald til en Hættelug.
Men at man siger for at holde
Dig på Afstand, det finder vi
efterfølgende. Korrektur & det vi kun

af Mangel p^r Kendskab til
denne Gillekatte, at man
ikke kan forson sig med mine
Tegninger. Den Art Arbejde gør
ji i en Hænderending og ildgys,
bes ikke i Arbejdstegningerne, men
først (se ind først) i selve Ind-
førelsen. Tager for Al og Dag
til en Udmykning af et enkelt
Hus. der leveres En meppes en Uge
til hver større Detail, og til
mange Ting kun een Dag, ellers
blir man aldrig færdig. Man
m^r derfor arbejde ind af sin
lærte Dygtighed og vil Kunstner-
ske Snille og derfor hurtigt²
det ene efter det andet, uden
at nogen aner noget om Ens
Anstrengelser eller Jættelighed²
eller Modeltegning Udvælgelse
o. m. l. — ellers står man ikke til
det Arbejde. Det er evigt, thi man
trænges for den Måde til et være

II overmåde produktiv. Men man
lær sig godt at tumle med
Compositioner og Ideer og får et
større Syn på Forholdene i deko-
rativ Kunst. Men vi er færdig med
de 4 Bytterelieffer, og det sidste, af
hvilket vi sender Dig et lille Fotogra-
fi, er langt det bedste. Men når
vi gør Indsæt til et Jemte, som
skal fortælle den Hjemvendte (Krigs)
som ~~den~~ indtages af Kvinden og
bekræftes, der er Kam og fire Kni-
de og et Jern, det bliver morsomt
at udføre. Jeg har valgt 12 mange
kniadelige Disurs for et damme en
Modvægt til de mange mandlige
Byttere og den nogen Høgenkraft
i de andre fire Bytterelieffer. Så
har vi fået en iudmæktet kniadelig
Model for Cammes, som vi har
brukt for nogen tid siden til en
Ambromeda. Ja det er sandt, vi har
også malet en Børke i Jøstet for
et Dammeværelse, som fortæller Pæns
AII. 4-M - BREV D. MENTON 7. MARTS 1903.

der bærer Antromida. Jeg havde
længe spekuleret på et Billede til
dette Vered, og fandt da det pas-
sende som Symbol på Kvindens
Maad at se fra Dyrkning og al
Andet ved den unge modige Mand.
Det er egentlig istv et antikt Reli-
ef i Neapels Museum at ^{hvor} vistaget
Dyrkelserne og navnlig en hængsels-
færd og sin Maade på hvilken Be-
røst tager imod hende; men vi
har da ganske omdannet det
til Maleri, bebygget en Hule hermed
og Middelhavet til Baggrund og
gjort mine selvstændige Modstande
til Figurerne. Jeg har da givet
ham en vid Hånd, en rissik
Angst (angst) med, som angst
knipte af den i Døden blyende
Brage; mens han beroliger den
ved at lægge sin ene Hånd på dens
Hoved for at den ikke skal for-
styrre det hellige Øjeblik for

31
de to som mødes. Jeg blev
så nervøs af Spending over at
male den Børke, at jeg fik
store røde Vabler over hele Ansigtet.
Men i de Dage jeg var ved at
gå ud af mit gode Skind af
Klæde, men da Børken var for-
dig svandt Vablerne som Dug
for Solen. Man skal passe sig
Børkens på ved Udførselen af
en sådan Børke, som jeg i langt
vanskeligere, end om Digtene
stod på en ensfarvet Grund; og
af Studier havde jeg kun så
knappt at det lige aktiveret kun
de gå. Og så holdes man sig ikke
af om noget mislykkes sådan
lige for Gjæne af alle Menne-
sker som rent et Genet; og det må
det sig heller ikke; det giver strax
et Minus i Karakterbogen — og
den har jeg nok af! — Jeg havde
forresten tænkt mig, at Du

til Salonen havde føledført
det store Portret af Frø. Edith -
Har Du ikke det? Det kunne
blive overmåde godt. - Jeg har
forresten været lidt dårlig herne
de af Nervositet og meget kaldt
frøge; men han erklærede at jeg
følede ikke det mindste, kun lidt
nervøs i Morden. Dette lange
Coelibat tåler jeg dårligt. Min
give mig jo nok Bihed til at
gjøre, som jeg finder bedst - men
jeg kan dog ikke overvinde mig
til de ting, da jeg dog tror, det
ville volde hende en Skælsen.
Det lille Skind, hun er stadig søg
og sangeliggende. Du kom der til
hendes Bronchitis en Hæmskænde,
teudelse - ja - og en let Opblussen af
Tuberkulosen. Det er en sørgelig Skæ
ne der følger os der. men nu kommer
hun vist op i Slutningen af Marts, og
så en Mændstid efter kommer hun nok
ned til mig. Hvis så Frø. Høne så meget for
mig og var selv hørbeligt lidet for Frø. Høne
Oscar Mathias.

